

BDO NEWS

Prosinec 2023

OBSAH

- 3 Prodej cenných papírů a podílů na s.r.o.
- 5 Zpráva o daních z příjmů
- 6 Vývoj kybernetických hrozeb v EU: Jakou roli hraje umělá inteligence?
- 7 Funkční měna v účetních předpisech od 1. 1. 2024 - pokračování
- 9 Nekalé jednání v práci půjde snadno nahlásit. Jak?
- 11 Informace orgánů státní správy
- 13 Zveme vás
- 14 Novinky

BDO V ČESKU

ÚČETNICTVÍ & MZDOVÉ PORADENSTVÍ

AUDIT

IT A ZNALECTVÍ

DANĚ

PRÁVO

VÍCE NEŽ **600** ODBORNÍKŮ

62
certifikovaných
daňových poradců

6
certifikovaných
znaleckých expertů

38
certifikovaných
auditorů

10
advokátů

7 kanceláří
v České republice

Údaje jsou platné k září 2023

www.bdo.cz

BDO

Jan Machač

PARTNER

Vážení čtenáři,

po roce se k vám vracím jako autor úvodního článku prosincového vydání BDO News. Jelikož mám jako auditor rád spojitost a kontinuitu, a to nejen v podobě pravidelně se opakujícího ověřování účetních výkazů, rád bych se i zde opět věnoval problematice finančního auditu.

Před rokem jsem hovořil o primární roli finančního auditu, která spočívá ve vytváření transparentního a důvěryhodného podnikatelského prostředí prostřednictvím zvyšování důvěryhodnosti finančních informací. Audit však přináší i další důležité informace pro management, čímž napomáhá zlepšovat správu a řízení společnosti. K článku se můžete vrátit [ZDE](#).

Tuto filozofii v BDO aplikujeme a důležité postřehy managementu předáváme formou tzv. dopisů vedení. V minulém roce jsme zanalyzovali tyto výstupy za uplynulé dva roky a vybrali 5 nejčastějších druhů zjištění nebo doporučení, která jsme našim klientům touto formou komunikovali. Přečíst si je můžete [ZDE](#).

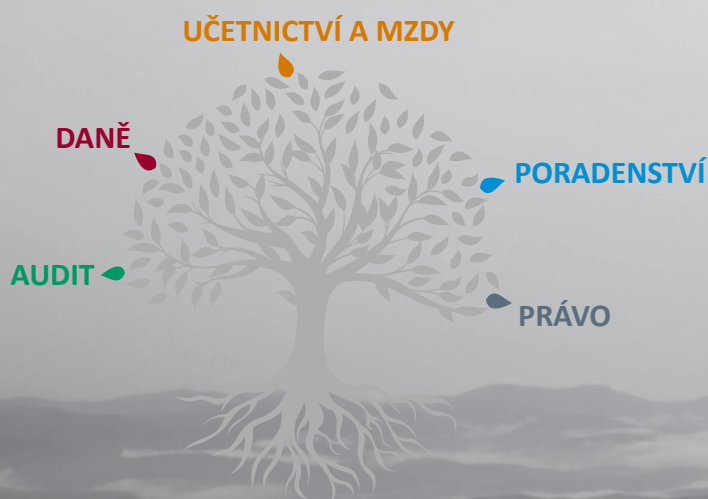
V listopadovém vydání BDO News zmiňovala Věra Jankovcová ve svém úvodním článku nový Zákon o účetnictví, jehož účinnost se očekává od 1. 1. 2025. Já bych na její vstup rád navázal a rozšířil výše zmíněné dvě role auditora o roli třetí: Auditor by měl být také kvalifikovaným průvodcem, poradcem a dokonce i trenérem při zavádění změn, které tato nová úprava účetního výkaznictví přinese. Myslím si, že tato funkce může být klíčová pro úspěšný přechod na novou úpravu, zejména pro firmy, které se dosud s některými principy, například v souvislosti s IFRS, dosud neseťkaly.

Nový Zákon o účetnictví totiž směřuje ke sblížení účetních pravidel se standardem IFRS. Na základě průběhu přípravy a schvalování nového zákona to vypadá, že úprava nebude schválena s dostatečným předstihem před samotnou účinností, což komplikuje situaci pro zpracovatele účetních závěrek. Díky naší dlouhodobé spolupráci s firmami, které vykazují dle těchto mezinárodních standardů, jsme na tuto změnu dobře připraveni. Můžeme pomoci nejen s výcvikem, ale i s aplikací nových účetních politik a identifikací dopadů na konkrétní podniky.

My auditoři vnímáme tuto změnu jako významný rizikový faktor, který by mohl způsobit nárůst počtu nesprávností v ověřovaných účetních závěrkách. Dopady změn se projeví individuálně u každé společnosti, a proto vyžadují odborný úsudek. Moderní technologie mohou pomáhat, ale lidský faktor se svou inteligencí, dovednostmi a zkušenostmi bude nadále rozhodující.

Tím se posouváme zase o něco dál a mě, v pozici auditora, v této souvislosti napadají další aktuální témata k zamyšlení, jako třeba vliv moderních technologií na účetní výkaznictví a audit či role auditora v souvislosti s nefinančním reportingem. Ale o tom třeba zas příště.

Přeji vám příjemné čtení, klidné prožití adventu, vánočních svátků a do roku 2024 pak především mnoho zdraví, štěstí a úspěchů.

PRODEJ CENNÝCH PAPÍRŮ A PODÍLŮ S.R.O. DAŇOVÉ ODDĚLENÍ

Konsolidační balíček, který nabývá účinnosti od 1. ledna 2024, podepsal ve středu dne 22. listopadu 2023 prezident republiky Petr Pavel. Konsolidační balíček mimo jiné přichází s novými podmínkami pro fyzické osoby při prodeji cenných papírů a podílů na obchodní korporaci (např. s.r.o.). Původně měly nové podmínky pro osvobození příjmů z prodeje cenných papírů a podílů na obchodní korporaci platit od roku 2024, ale pozměňovací návrhy je posunuly do roku 2025.

Současná legislativa umožňuje osvobodit příjem z prodeje cenných papírů a podílů na obchodní korporaci pouze splněním časového testu (u cenných papírů 3 roky, u podílů na obchodní korporaci 5 let). Pokud byl tento časový test splněn, příjem z prodeje byl osvobozen v plné výši od daně z příjmů fyzických osob.

Od roku 2025 budou nově takové příjmy (nikoliv zisky) osvobozeny pouze do výše 40 mil. Kč při současném splnění časového testu (tři nebo pět let). Limit stanovený novou úpravou zákona se počítá souhrnně za kalendářní rok pro všechny příjmy z cenných papírů a podílů. Nelze tedy aplikovat limit osvobození 40 mil. Kč na každý jednotlivý příjem, ale je nutné ho posoudit u všech příjmů z prodeje cenných papírů a podílů, které splňují časovou podmínku během daného roku. Je důležité zdůraznit, že se osvobození posuzuje u přijetí příjmu z prodeje nikoli v okamžiku „právního“ prodeje cenného papíru nebo podílu. Například pokud dojde k prodeji v roce 2024, ale peněžní prostředky z prodeje jsou obdrženy i/až v roce 2025, tak se na tento příjem z prodeje obdrženy od 1. ledna 2025 již vztahuje limit osvobození příjmů do 40 mil. Kč.

Výdaje

Příjem z prodeje cenných papírů nebo podílů na obchodní korporaci může být zdanitelný pouze částečně z důvodu překročení daného limitu 40 mil. Kč. K takovému zdanitelnému příjmu má prodávající možnost uplatnit jako výdaj tržní hodnotu cenného papíru nebo podílu na obchodní korporaci stanovenou dle Zákona o oceňování k 31. prosinci 2024. Tím se v podstatě zajistí, že fyzická osoba zdaní pouze nárůst hodnoty podílu po 31. prosinci 2024. Není zřejmě třeba dodávat, že hodnota podílu v posudku vyhotoveném k 31. prosinci 2024 hned na začátku roku 2025 se může významně lišit od posudku vyhotovenému později, který stanoví hodnotu podílu také k 31. prosinci 2024.

U prodejů uskutečněných v průběhu roku 2024, kdy prodávající dostane příjem až v roce 2025, bude možné jako výdaj uznat hodnotu daného cenného papíru nebo obchodního podílu určenou dle Zákona o oceňování ke dni uskutečnění prodeje v roce 2024. V praxi to tedy znamená, že místo současného osvobození od daně bude za rok 2025 prodávající

fyzická osoba uvádět ve svém daňovém přiznání zdanitelný příjem, a k tomu náklad pravděpodobně ve velmi podobné výši. Ve výsledku tak prodávající nemusí zaplatit z prodeje de facto téměř žádnou daň. Nicméně si pro ocenění podílu na obchodní korporaci bude muset fyzická osoba zaplatit znalecký posudek.

Kromě výše uvedené možnosti využít jako výdaj tržní hodnotu dle Zákona o oceňování zůstává fyzickým osobám stále možnost použití výdaje v podobě pořizovací nebo nabývací ceny. Taková situace může nastat, pokud je tržní hodnota dle Zákona o oceňování k 31. prosinci 2024 nižší než pořizovací nebo nabývací cena cenného papíru nebo podílu.

Poměrné osvobození a uplatnění výdajů

Dojde-li v průběhu roku k vícero prodejům cenných papírů a podílů, které splňují podmínky pro osvobození a souhrnně přesahují limit 40 mil. Kč, tak je nutné osvobození rozdělit poměrově. Osvobození příjmu má vliv i na uplatnitelný výdaj vůči příjmu. Pokud bude příjem zdanitelný pouze ze 40 %, jelikož je 60 % příjmu osvobozeno, tak je možné vůči zdanitelnému příjmu uplatnit pouze výdaj ve výši 40 % z celkového jinak uznatelného výdaje.

Příklad

Fyzická osoba, jejíž celkový příjem v roce 2025 z prodeje cenných papírů a podílu na s.r.o. splňujících podmínky pro osvobození by byl 127.5 mil Kč zaplatí na dani skoro 8 mil. Kč. Níže uvádíme ilustrativní příklad, který přiblíží, jak jsme k danému výsledku dospěli. Pokud by k příjmu došlo v roce 2024, fyzická osoba by žádnou daň neplatila.

ROK	METODA Z PŘÍKLADU	ALTERNATIVNÍ METODA	ROZDÍL (CELKEM)
2025 daňová povinnost	-	5 388 556,80	
2026 daňová povinnost	2 621 890,75	5 381 890,75	
2027 daňová povinnost	13 655 224,29	5 375 224,29	
Celkem daňová povinnost *	16 277 115,04	16 145 671,84	131 443,20

*Cenné papíry = např. akcie, dluhopisy (pozn.: kmenové listy mají časový test 5 let)

** uvedené ceny jsou v Kč

#	Výchozí tabulka			
		Cenné papíry*	Cenné papíry*	Podíl na s.r.o.
(1)	Prodej (druh transakce) Příjem (prodejní cena)	7 500 000 Kč	30 000 000 Kč	90 000 000 Kč
(2)	Požizovací náklady - vedlejší náklady při pořízení (např. odměna obchodníkovi s cennými papíry) Datum nákupu	30 000 Kč 23.06.2016	30 000 Kč 30.03.2019	- Kč 01.07.2015
(3)	Požizovací cena	11 000 000 Kč	5 000 000 Kč	50 000 000 Kč
(4)	Tržní hodnota k 31.12.2024	15 000 000 Kč	11 000 000 Kč	30 000 000 Kč
(5)	Prodejní náklady - vedlejší náklady při prodeji (např. odměna obchodníkovi s cennými papíry) Datum prodeje Datum úhrady	10 000 Kč 19.11.2025 19.11.2025	10 000 Kč 13.12.2025 13.12.2025	- Kč 03.07.2025 31.08.2025
	Časový test pro osvobození - doba mezi nabytím a úplatným převodem	3 roky	3 roky	5 let
	Splnění časových podmínek pro osvobození	ANO	ANO	ANO
	Příjmy, které splňují podmínky pro (částečné) osvobození	7 500 000 Kč	30 000 000 Kč	90 000 000 Kč
	Součet příjmů, které splňují podmínky pro (částečné) osvobození			127 500 000 Kč
	Základ daně - prodej 2025, úhrada 2025			
	Příjmy			
	Příjem (1)	7 500 000 Kč	30 000 000 Kč	90 000 000 Kč
	% z celkových příjmů (příjem z jednotlivého prodeje / celkové příjmy)	5,88%	23,53%	70,59%
	Osvobození vztahující se k jednotlivému příjmu (max. 40 mil. Kč)	2 352 941 Kč	9 411 765 Kč	28 235 294 Kč
	% uplatnění osvobození u jednotlivého příjmu / max. osvobození 40 mil. Kč	5,88%	23,53%	70,59%
(6)	Zdanitelný příjem po osvobození	5 147 059 Kč	20 588 235 Kč	61 764 706 Kč
(7)	% zdanitelný příjem po osvobození transakce / příjem z transakce [(6)/(1)]	68,63%	68,63%	68,63%
	Výdaje			
(7)	% v jaké výši se může uplatnit výdaj	68,63%	68,63%	68,63%
	Výdaj vyšší z hodnot pořizovací cena nebo tržní hodnota [(3) nebo (4) * (7)]	10 294 118 Kč	7 549 020 Kč	34 313 725 Kč
	Výdaj vedlejší náklady na pořízení [(2) * (7)]	20 588 Kč	20 588 Kč	- Kč
	Výdaj vedlejší náklady při prodeji [(5) * (7)]	6 863 Kč	6 863 Kč	- Kč
(8)	Výdaje celkem	10 321 569 Kč	7 576 471 Kč	34 313 725 Kč
	Základ daně			
	Základ daně po odečtení celkových výdajů [(6) - (8)]	-	5 174 510 Kč	13 011 765 Kč
	Daň			
	Základ daně z prodeje cenných papírů			7 837 255 Kč
	Základ daně z převodu podílů na s.r.o.			27 450 980 Kč
	Celkový základ daně § 10			35 288 235 Kč
	Sazba daně 15 %**			246 456 Kč
	Sazba daně 23 %**			7 738 395 Kč
(9)	Daň celkem			7 984 851 Kč
	% efektivní sazba daně [(9)/(1)]			6,26%

**Pro účely výpočtu daně ilustrativního příkladu je využit odhad průměrné mzdy pro rok 2025. Zároveň abstrahujeme od ostatních příjmů poplatníka, tj., příklad pracuje s domněnkou, že prodej cenných papírů a podílu na s.r.o. jsou jedinými příjmy fyzické osoby během roku 2025.

ZPRÁVA O DANÍCH Z PŘÍJMŮ DAŇOVÉ ODDĚLENÍ

V souvislosti s očekávanou účinností nového Zákona o dorovnávací dani, která se bude týkat podniků patřících do nadnárodních skupiny s obratem přesahujícím 750 mil. EUR, je často zmiňován dokument označovaný jako Zpráva dle zemí (Country by country reporting dále jen „CbCR“). Informace o placené dani z příjmu obsažené v CbCR, by mohly být s účinností od 1.1.2024 přístupné veřejnosti, a to na internetových stránkách nejvyšší mateřské entity, případně na stánkách některé z evropské dceřiných společností či poboček patřících do nadnárodní skupiny, kde nejvyšší mateřská společnost je usazena mimo EU.

Základní formát CbCR byl v minulosti dán Směrnicí OECD o převodních cenách, dle které tento veřejně nedostupný dokument společně s dokumentem popisujícím obecně aktivitu podniků ve skupině jako celku (tzv. MASTER FILE) a dokumentem popisujícím transakce konkrétní lokální entity v dané jurisdikci s ostatními entitami ve skupině (tzv. Local File) tvoří doporučený dokumentační balíček, který by měl být v případě daňové kontroly předkládán daňovým správám států OECD jako důkaz, že převodní ceny ve skupině byly nastaveny v souladu s principem tržního odstupu.

Daňové správy ze států OECD mohou CbCR v současné době získat, aniž by zahájily daňovou kontrolu podniků ve skupině, a to na základě automatické výměny informací s daňovou jurisdikcí, ve které je usazena nejvyšší mateřská entita mající povinnost takovouto zprávu zpracovat a podat u svého správce daně. Možnost vzájemné výměny informací mezi daňovými správami je dána ve Smlouvách o zamezení dvojímu zdanění, přičemž rozsah vyměňovaných informací je dotčenými státy upraven v rámci lokálních předpisů, jakým je například český Zákon o mezinárodní spolupráci při správě daní.

Nová povinnost evropských entit zveřejnit zprávu s informacemi o daních z příjmů vyplývá z evropské směrnice 2013/34/EU ze dne 24. listopadu 2021. Evropský parlament spatřuje ve zveřejnění

informací účinný nástroj, jenž povede k potřebnému zvýšení transparentnosti a posílení veřejné kontroly nad daněmi z příjmů, které hradí nadnárodní podniky v souvislosti se svojí podnikatelskou činností na území Evropské unie.

Implementace směrnice EU do českého právního systému měla proběhnout prostřednictvím nového zákona o účetnictví, jehož ustanovení by řešila situace, kdy nejvyšší mateřská společnost nemá povinnost sestavit a zveřejnit Zprávu o daních z příjmů, případně kdy tento dokument není dostupný a ve skupině jsou podniky či pobočky vykonávající svoji činnost na území ČR. Těmto podnikům a pobočkám by pak mohla vzniknout povinnost zveřejnit Zprávu o daních z příjmů. Očekávaná účinnost nového Zákona o účetnictví byla původně plánována od 1. 1. 2024. Konečný formát české Zprávy o daních z příjmů by pak s největší pravděpodobností byl dán vyhláškou Ministerstva financí. Avšak vzhledem ke skutečnosti, že návrh Zákona o účetnictví je ve stavu po ukončeném připomínkovém řízení a doposud nebyl projednáván poslaneckou sněmovnou, je více než pravděpodobné, že jeho účinnost bude odložena. Povinnost zveřejnit Zprávu o daních z příjmů by však evropským podnikům měla vzniknout již od 1. 1. 2024.

Pokud je Váš podnik součástí skupiny s obratem přesahujícím 750 mil. EUR doporučujeme v tuto chvíli ověřit, v jaké jurisdikci je usazena entita mající reportující povinnost zpracovat a podat CbCR. Pokud došlo ke změně v této entitě, jste povinni tuto změnu ohlásit u Specializovaného finančního úřadu skrze aplikaci EPO.

Budeme pro vás i nadále vývoj legislativy ukládající českým podnikům povinnost zveřejnit Zprávu o daních z příjmů sledovat.

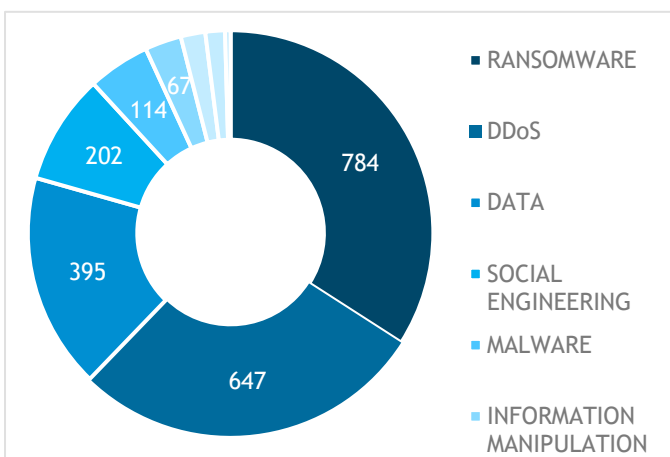

VÝVOJ KYBERNETICKÝCH HROZEB V EU: JAKOU ROLI HRAJE UMĚLÁ INTELIGENCE? ODDĚLENÍ PORADENSTVÍ

Evropská unie zaznamenala v první polovině roku 2023 třikrát více kybernetických útoků než ve druhé polovině předcházejícího roku. Kromě četnosti jsou kybernetické útoky a jejich následky také rozmanitější. Významnou roli hrál nárůst počtu hacktivistických skupin, které provádí útoky s ideologickým pozadím, zvláště v souvislosti s válkou na Ukrajině, stejně tak jako rozvoj umělé inteligence i internetu věcí. Nejčastějším typem byly ransomware útoky (31 %), dále DDoS útoky (21 %) a následně krádeže osobních údajů (20 %). Mířily nejčastěji na veřejnou správu (19 %), jednotlivce (11 %), zdravotnictví (8 %), digitální infrastrukturu (7 %) a dále na výrobu, finance a dopravu. Vyplývá to z dat Agentury Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost a analýzy společnosti BDO.

Od února letošního roku až do června, do kterého jsou k dispozici zpracovaná data, počet kybernetických útoků v EU každ měsíčně stoupal. Konkrétně v březnu stoupl dokonce více než trojnásobně. Pro jednotlivce, firmy, organizace a veřejné instituce budou kybernetické útoky představovat čím dál větší riziko, na které je nutné mít zavedená adekvátní reaktivní opatření.

Druhy kybernetických incidentů

Nejčastějšími hrozbami jsou v současnosti **ransomwarové útoky**, které cílí na datový obsah informačních systémů se snahou jej zašifrovat, nebo případně jej převzít. Takových útoků stále přibývá a nevypadá, že by trend měl v blízké době zpomalit. Útočníci většinou vyžadují výkupné za zpětné odblokování zašifrovaných dat, přičemž výsledek po zaplacení požadované částky je velmi nejistý. Pokud takový útok nastane, je třeba bez zbytečného odkladu zahájit rychlé a efektivní akce směřující k minimalizaci vzniklých škod.

Nejdůležitější je rychlá izolace postižených systémů, omezení nebo zastavení veškerých kritických operací provozovaných informačními systémy a zahájení obnovy informačních systémů a dat z prověřených záloh. Po obnově normálního provozu je nutné provést podrobnou analýzu incidentu a vyhodnotit, jak zlepšit reakci na podobné útoky v budoucnosti. Základem účinné

ochrany je ověřený plán pro řešení incidentů, plán obnovy a kontinuity podnikání.

Dalším nejčastějším typem kybernetických hrozeb jsou **DDoS útoky**, které cílí na informační systémy se snahou o jejich zahlcení a zamezení jejich fungování. DDoS útoky jsou často příčinou výpadků internetu nebo telekomunikačního provozu. Ty jsou historicky na nejvyšší úrovni. Cílem těchto útoků je narušení fungování informačních systémů, což je pro útočníky druhou nejběžnější motivací po té finanční. Zároveň, DDoS útoky často slouží jako doplňková aktivita většího útoku, která již může mít finanční motivaci.

Co bývá motivem kybernetických útoků?

- ▶ **Finanční zisk:** jakákoli akce související s finančními prostředky (prováděná převážně skupinami kybernetické kriminality)
- ▶ **Špionáž:** získávání informací o duševním vlastnictví (IP), citlivých údajích, utajovaných údajích (většinou prováděno státem sponzorovanými skupinami)
- ▶ **Narušení:** jakákoli rušivá akce prováděná ve jméno geopolitiky (většinou prováděná státem sponzorovanými organizacemi) skupiny)
- ▶ **Destrukce:** jakákoli destruktivní akce, která by mohla mít nevratné následky
- ▶ **Ideologie:** jakákoli akce, za kterou stojí ideologie (např. hacktivismus).

V současné době bychom již našli jen zlomek jedinců, kteří by neměli osobní zkušenost s phishingem, tedy snahou o vylákání citlivých údajů pomocí podvodných mailů nebo falešných webových stránek, které napodobují známé servery, platební portály nebo weby státních institucí. Útočníci tak cílí na lidskou důvěru a zvědavost. Relativní novinkou je přitom klamání uživatelů, například pomocí důvěryhodně probíhajících telefonátů s cílem získat cenné přístupové údaje.

Firmy by proto měly především pečlivě nastavit vhodná bezpečnostní opatření, poučit zaměstnance o existujících rizicích a také jim poskytnout školení, jak nejčastějším útokům odolávat a předcházet jim.

Jaké bývají nejčastější dopady kybernetických útoků?

- ▶ **Digitální dopad** - poškození nebo zneprístupnění systémů a dat, poškození datových souborů, odcizení dat
- ▶ **Ekonomický dopad** - přímé finanční ztráty nebo poškození národní bezpečnosti, které může vzniknout v důsledku ztráty důležitých materiálů nebo požadavky na výkupné
- ▶ **Společenský dopad** - dopad na širokou veřejnost nebo rozsáhlé narušení, které může mít dopad na fungování společnosti (např. incidenty narušující národní zdravotnický systém země nebo únik osobních či senzitivních údajů)
- ▶ **Dopad na reputaci** - potenciální negativní publicita nebo poškození dobrého jména subjektu, který se stal obětí kybernetického incidentu
- ▶ **Fyzický dopad** - poškození nebo újma na zdraví zaměstnanců, zákazníků nebo pacientů
- ▶ **Psychologický dopad** - vyvolání zmatku, nepohodlí, frustrace, obav nebo úzkosti způsobené osobám, které kybernetický incident jakkoli zasáhl či ovlivnil jejich běžný život

Umělá inteligence pomáhá, jak při ochraně, tak při útocích

Zatímco nasazení umělé inteligence ve společnostech může na jedné straně pomáhat při odhalování podezřelého chování nebo škodlivého kódu, na straně druhé účinně pomáhá i útočníkům. Ti ve spolupráci s umělou inteligencí vytvářejí přesvědčivější phishingové e-maily, které dnes již netrpí špatnou češtinou, díky které šlo v minulosti snadno podvod odhalit.

Dnes už lze s využitím umělé inteligence napodobovat známé hlasy a vytvářet podvodná videa, které jsou čím dál více k nerozeznání od originálu.

Pro firmy a další organizace je vedle důsledného proškolení zaměstnanců zásadní správně nastavit parametry ochrany proti kybernetickým útokům, zejména průběžně prověřovat jejich zranitelnosti a aplikovat opatření proti zjištěným zranitelnostem. Jinak se mohou kromě ekonomických ztrát potýkat také s dopadem na pověst společnosti.

Libor Šrám
libor.sram@bdo.cz

FUNKČNÍ MĚNA V ÚČETNÍCH PŘEDPÍSECH OD 1. 1. 2024 - POKRAČOVÁNÍ AUDITNÍ ODDĚLENÍ

Na základě schválení konsolidačního balíčku, který byl 22. 11. 2023 podepsán prezidentem, byla do Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví přidána významná změna v podobě možnosti stanovení funkční měny. Tuto změnu popisoval v minulém vydání Newsletteru kolega Stanislav Štípek, viz [ODKAZ](#). Nyní se rýsuje konečná podoba prováděcích vyhlášek, a proto v tomto článku doplňuji ještě další praktické poznatky k této změně.

Kdo může změnu funkční měny provést?

Účetní jednotky, které se dobrovolně rozhodnou a jejich účetní prostředí splňuje kritéria pro aplikaci funkční měny. Změnu nemohou provést vybrané účetní jednotky definované zákonem a ty jednotky, které vedou jednoduché účetnictví. Funkční měna účetní jednotky se určuje podle mezinárodních

účetních standardů upravených právem Evropské unie. Jedná se o standard IAS 21 - Dopady změn měnových kurzů. Funkční měna dle tohoto standardu je měna primárního ekonomického prostředí, ve kterém účetní jednotka vyvíjí svoji činnost.

Základní kritéria dle IAS 21 při určení funkční měny jsou:

- ▶ Zvážení měny, která hlavní měrou ovlivňuje prodejní ceny zboží a služeb (často je to měna, ve které jsou stanoveny a hrazeny prodejní ceny zboží a služeb), a země, jejíž konkurenční síly a právní předpisy převážně určují prodejní ceny zboží a služeb.
- ▶ Posouzení měny, která hlavní měrou ovlivňuje osobní náklady, náklady na materiál a ostatní náklady vynaložené na prodej zboží nebo služeb (často je to měna, ve které jsou tyto náklady určeny a hrazeny).

Pomocné faktory při určení funkční měny mohou být:

- ▶ měna, v níž jsou vytvářeny zdroje z finančních aktivit (tj. dluhy a nástroje vlastního kapitálu), a
- ▶ měna, v níž jsou obvykle kumulovány příjmy z provozních aktivit.

Funkční měna účetní jednotky odráží základní transakce, události a podmínky, které se k ní vztahují. Po stanovení funkční měny nelze tuto měnu opět měnit až do okamžiku, kdy dojde ke změně příslušných transakcí, událostí a podmínek v celé účetní jednotce. To zahrnuje i případné vrácení na českou korunu.

Kurzy přepočtu cizí měny na měnu účetnictví

Obecným kurzem se pro účely účetnictví rozumí kurz vyhlášený k cizí měně centrální bankou příslušnou pro měnu účetnictví pro den přepočtu, je-li kurz vyhlášen každý pracovní den nebo každý týden. Za kurz pro den přepočtu lze považovat také kurz vyhlášený pro předcházející den.

Pevným kurzem se pro účely účetnictví rozumí obecný kurz vyhlášený pro první den zvoleného období používání pevného kurzu. Zvolené období používání pevného kurzu určí účetní jednotka na základě vnitřního předpisu a končí nejpozději posledním dnem účetního období

Jak provést změnu do funkční měny?

Změnu funkční měny lze provést vždy jen k prvnímu dni účetního období.

Dle Zákona o účetnictví je důležité, aby informace v účetní závěrce byly srovnatelné. Z tohoto důvodu je nutné provést přepočet údajů za minulé účetní období na měnu účetnictví.

Údaje za minulé účetní období se přepočtou obecným kurzem pro rozvahový den minulého účetního období. Údaje za minulé účetní období vykazované ve výkazu zisku a ztráty se přepočtou

průměrným obecným kurzem, pokud by použití obecného kurzu pro rozvahový den minulého účetního období vedlo k významným odchylkám od přepočtu tímto kurzem. V případě použití průměrného obecného kurzu na výkaz zisku a ztráty, je účetní jednotka povinna stejný průměrný obecný kurz i aplikovat na přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu, pokud je sestavuje.

Průměrný obecný kurz se určí na základě obecných kurzů v rámci účetního období. Způsob výpočtu průměrného obecného kurzu určí účetní jednotka na základě vnitřního předpisu s přihlédnutím k výkyvům obecného kurzu v průběhu účetního období.

Položka „A.IV.2. Jiný výsledek hospodaření minulých let“ obsahuje rozdíly ze změn účetních metod a rozdíly ze změny měny účetnictví.

Mimo výše uvedené postupy je dále účetní jednotka povinna provést oznámení změny měny účetnictví na svůj finanční úřad do 15 dnů od počátku účetního období.

Jak bude vypadat účetní závěrka ve funkční měně?

Účetní závěrka se sestavuje v peněžních jednotkách funkční měny účetnictví. Novela neuvažuje o zavedení oddělené měny vykazování od funkční měny tak, jak umožňuje standard IAS 21.

Pro zvolený typ funkční měny je možné provést následující agregace v peněžních jednotkách:

- ▶ V případě funkční měny korun českých se jednotlivé položky v účetní závěrce vykazují v celých tisících. Pokud aktiva celkem (netto) dosahují alespoň 10 mld. Kč, může účetní jednotka vykazovat jednotlivé položky v účetní závěrce v celých milionech.
- ▶ V případě funkční měny, jiné než české koruny, se jednotlivé položky v účetní závěrce vykazují v celých jednotkách. Pokud aktiva celkem (netto) dosahují alespoň 10 mil. jednotek měny účetnictví, může účetní jednotka vykazovat jednotlivé položky v účetní závěrce v celých tisících. V případě překročení hodnoty aktiv celkem (netto) alespoň 10 mld. jednotek měny, může účetní jednotka vykazovat jednotlivé položky v účetní závěrce v celých milionech.

Pokud účetní jednotka změní měnu účetnictví, v příloze účetní závěrky tuto skutečnost uvede včetně odůvodnění. Dále uvede kurzy, které při změně měny účetnictví použila pro přepočty údajů uvedených v účetní závěrce a vysvětlí dopad změny měny účetnictví na položku „A.IV.2. Jiný výsledek hospodaření minulých let“. Stejně informace účetní jednotka uvede také v příloze účetní závěrky sestavené za účetní období, které bezprostředně předchází účetnímu období, od kterého došlo ke změně měny účetnictví. Pokud účetní jednotka vyhodnotí, že od 1. 1. 2024 naplňuje kritéria pro aplikaci funkční měny, musí výše uvedené informace již popsat v účetní závěrce za rok 2023.

Dále je účetní jednotka povinna v příloze k ÚZ uvést způsob uplatněný při přepočtu údajů v cizích měnách na funkční měnu.

Pokud se údaj o výši základního kapitálu uvedený ve veřejném rejstříku, ve kterém je účetní jednotka zapsána, liší od údaje o výši základního kapitálu v rozvaze, účetní jednotka v příloze účetní závěrky uvede důvod tohoto rozdílu včetně popisu výpočtu, ze kterého bude patrný vztah mezi oběma údaji.

Přepočítání stávajících limitů

Účetní kritéria uvedená v české měně, např. kategorizace ÚJ nebo limity pro povinný audit se v případě, že měnou účetnictví účetní jednotky není česká měna, přepočte na měnu účetnictví kurzem devizového trhu vyhlášeným ČNB k měně účetnictví pro poslední den bezprostředně předcházejícího účetního období.

Jiří Sedláček
jiri.sedlacek@bdo.cz

NEKALÉ JEDNÁNÍ V PRÁCI PŮJDE SNADNO NAHLÁSIT. JAK? ODDĚLENÍ PORADENSTVÍ

Firmy budou muset mít zprovozněný vnitřní oznamovací systém k nahlašování nezákonných praktik, se kterými se zejména zaměstnanci setkali v práci. Nová povinnost vyplývající ze zákona o ochraně oznamovatelů platí od 15. prosince pro firmy s 50 až 249 zaměstnanci. Právě tyto střední firmy u nás tvoří většinu. Přidají se tak k větším firmám, pro které zákon platí již od srpna tohoto roku. Firmy mohou oznamovací systém, neboli etickou linku, rozšířit i na další nekalosti jako například obtěžování na pracovišti, šikanu či bossing. Pokud doposud nevyvinuly svůj vlastní systém, mají ještě poslední šanci obrátit se na externí dodavatele řešení.

Oznamovatelem nezákonného jednání, neboli whistleblowerem se může stát široké spektrum fyzických osob. Kromě zaměstnanců to mohou být i OSVČ, uchazeči o zaměstnání, dobrovolníci, stážisté, členové představenstva či dozorčí rady. Je proto důležité, aby možnost podat oznámení byla snadno dostupná všem uvedeným subjektům.

Whistlebloweri získají ochranu zákona, nahlašovací systém musí utajit jejich totožnost a chránit je tak před odvetnými opatřeními zejména v podobě vyhazovu, přesunu na nižší pozici, snížení mzdy či převedení do jiného týmu. Ze zákona jsou přitom chráněni jak samotní oznamovatelé, tak i jejich osoby blízké. Tou může být například manžel působící v téže firmě, nebo třeba kolegyně, která pomohla s vyplněním oznámení či s dodáním určitých informací.

Přestože zákon neprošel v podobě příkazující firmám přijímat i anonymní oznámení, firmy mohou anonymní nahlašování zpřístupnit na základě dobrovolnosti, nebo oznamování zpřístupnit také například svým zákazníkům, kteří nejsou pod ochranou zákona.

Zákon počítá s nezávislým prošetřením podezření na protiprávní jednání nejpozději do třiceti dnů od oznámení. Oznamovatel zároveň získá právo znát závěry šetření do tohoto termínu, přičemž v odůvodněných případech lze tuto lhůtu ještě dvakrát prodloužit.

Firmy by měly zákon přivítat, může jim ušetřit až desítky milionů korun.

Pro firmy a další subjekty se zákon může stát velkým přínosem, jelikož se díky němu mohou rychleji dozvědět o porušování závazných pravidel, zamezit mu a zabránit dalším škodám, ať už finančním, či například reputačním.

U světových firem je kanál pro oznamování téměř samozřejmostí, podle dat za loňský rok ho má zřízený 70 % z nich.

Z pohledu firem je důležité, aby oznamovací kanál byl důvěryhodný, přehledný a snadno dohledatelný tak, aby jej zaměstnanci skutečně využívali. V opačném případě totiž mohou využít rovnou nahlašovací systém Ministerstva spravedlnosti, což může mít pro danou společnost zásadnější procesní, finanční a reputační dopad, přestože například v daném případě ani nedošlo k porušení zákona. Pokud ale existuje dostupný a důvěryhodný oznamovací kanál, zaměstnanci zpravidla raději

využijí tuto možnost. Důvod je celkem jednoduchý: jsou pragmatičtí a vědí, že pokud někdo může problém v brzké době vyřešit, je to právě zaměstnavatel.

Za nedodržení povinností vyplývajících ze zákona o ochraně oznamovatelů bude hrozit firmám pokuta až do výše milionu korun.

V rámci poskytovaných služeb BDO vám přidáváme odkaz na naše webové stránky, kde se dozvíte aktuální informace [ETNICKÁ LINKA - komplexní řešení oznamovací povinnosti pro firmy.](#)

Stanislav Klika
stanislav.klika@bdo.cz

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR

Konsolidační balíček

Prezident republiky Petr Pavel podepsal ozdravný balíček, který během příštích dvou let sníží rozpočtové deficity celkem o 150 mld. Kč. Opatření z celkem 65 novel zákonů začnou platit již od 1. ledna 2024.

[Více ZDE](#)

Lepší spoření na stáří, podpora zaměstnaneckých akcií a jasná pravidla pro předčasné splacení hypoték

Sněmovna schválila vládní návrh zákona, kterým se mění zákony v souvislosti s rozvojem finančního trhu a s podporou zajištění na stáří.

[Více ZDE](#)

Finanční zpravodaj číslo 13/2023

Pokyn č. GFŘ-D-62 o umístění spisu nebo jeho příslušné části na finančních úřadech a na územních pracovištích finančních úřadů.

[Více ZDE](#)

Společné prohlášení k včasné implementaci CARF

Česká republika se připojuje ke společnému prohlášení států usilujících o včasnou implementaci automatické výměny informací podle standardu OECD pro výměnu informací ohledně transakcí s kryptoaktivy (tzv. CARF) a upraveného standardu pro výměnu finančních informací (tzv. CRS).

[Více ZDE](#)

FINANČNÍ SPRÁVA

Finanční správa a Svaz měst a obcí ČR uzavřely memorandum o zajištění služeb občanům obcí se zrušeným pracovištěm finančního úřadu. Mezi Finanční správou České republiky a Svazem měst a obcí ČR bylo dnes podepsáno memorandum o spolupráci, které deklaruje připravenost finanční správy zajistit služby pro občany obcí, ve kterých došlo k 1. červenci 2023 ke zrušení územních pracovišť finančních úřadů. Načasování podpisu memoranda směřuje k blížícímu se lednovému

a březnovému termínu podání příznání k dani z nemovitých věcí, resp. dani z příjmů fyzických osob v listinné podobě. Společným cílem je deklarovat zájem na udržení kvality a rozsahu nejvíce žádaných služeb finančních úřadů, a to zejména zajištění pomoci obyvatelům dotčených obcí s vyplněním a odevzdáním jejich daňových příznání.

[Více ZDE](#)

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ A KANCELÁŘ ZDRAVOTNÍHO POJISTĚNÍ

ČSSZ informuje, zda vzniká nárok na ošetřovné v případě stávky

V souvislosti se stávkou v den 27. 11. 2023, u které bylo ohlášeno jednodenní přerušování práce školských a dětských zařízení, ČSSZ rekapituluje pro rodiče dětí podmínky nároku na ošetřovné.

[Více ZDE](#)

Na pravou míru: Reakce na zavádějící informaci týkající se údajného výdělku na změně výplatního termínu

V poslední době se objevují články o údajném výdělku důchodců na změně výplatního termínu podloženém zavádějící matematickou spekulací. Informace se týká změny výplaty důchodu z „klouzavého“ na kalendářní měsíc, ke které dojde v červenci 2025. Pokud někdo obdrží v jednom měsíci důchod 20. a v druhém 10., bez změny částek, fakticky obdrží za rok 12 stejných splátek důchodu. Důchod totiž není vyplácen na kalendářní dny, ale na období, a proto někteří svůj důchod pouze obdrží dříve, ale nikdo na důchodu v roce 2025 nevydělá a stát mu nevyplatí více.

[Více ZDE](#)

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

MPSV vyhlásilo v rámci Národního plánu obnovy novou výzvu zaměřenou na digitální vzdělávání zaměstnanců

[Více ZDE](#)

Důchodová reforma míří do legislativního procesu: MPSV klíčové změny předloží do meziresortního připomínkového řízení

[Více ZDE](#)

Uvádíme na pravou míru: Jak je to nyní s legislativou ohledně transparentnosti v odměňování a co se chystá do budoucna? V médiích a na sociálních sítích se v posledních dnech objevily nepřesnosti, které MPSV uvádí na pravou míru. „Vláda chystá obłudné šmírování vašich výplatních pásek“ - takové skandální titulky si mohou čtenáři v některých médiích přečíst. Články a texty ale často obsahují zavádějící informace. Pravda je taková, že ČR zatím pouze zahajuje přípravu na transpozici evropské směrnice, která se týká transparentnosti v odměňování. Faktem totiž zůstává, že ženy jsou za stejnou práci a práci stejné hodnoty odměňovány hůře než muži.

[Více ZDE](#)

OPERAČNÍ PROGRAM TECHNOLOGIE A APLIKACE PRO KONKURENCESCHOPNOST

Máte obavy z cen energií? Blíží se vyhlášení dotační podpory na fotovoltaiku

Parametry programu

- ▶ vyhlášení výzvy: 4. kvartál 2023,
- ▶ na co půjde dotaci čerpat: fotovoltaické systémy na střechy či zem (elektrárny do výkonu 1 MWp, i nad něj),
- ▶ pro koho je dotace určena: firmy všech velikostí a zaměření na území celé ČR (místo realizace může být i v Praze).

[Více ZDE](#)

[PŘEHLED INFORMACÍ
S ODKAZY](#)

BDO

ZVEME VÁS SEMINÁŘE A WORKSHOPY

VIDEOZÁZNAMY SEMINÁŘŮ - PODZIM 2023

- ▶ Novinky ve mzdách v roce 2024 a aktuální otázky
- ▶ Zkušenosti s daněmi 2023 a novinky na rok
- ▶ Účetní uzávěrka roku 2023 a novinky pro rok 2024

Cena každého videozáznamu ie 1 200 Kč bez DPH.

Vaše dotazy rádi zodpovíme na events@bdo.cz

BDO

Průvodce povinností reportování nefinančních dat dle ESRS standardu

SHRnutí

25. 1. 2024, 9:30 - 11:00

BDO, V Parku 12, Praha 4

Prezenčně nebo online
Účast je bezplatná

Více informací a
registrace [ZDE](#) nebo
events@bdo.cz

TÉMATA

Vysvětlení důležitých pojmů

Legislativa nefinančního reportování

Praktické zkušenosti k úspěšné implementaci procesů
pro reportování udržitelnosti

BDO

NOVINKY SOUHRN

KDP ČR USPOŘÁDALA SETKÁNÍ DAŇOVÝCH PORADCŮ A AUDITORŮ

KDP ČR uspořádala již tradiční diskusní setkání daňových poradců a auditorů, jehož hlavním hostem byl tentokrát Miroslav Singer. Debatovalo se především o aktuálních ekonomických tématech, jako je vládní úsporný balíček, vývoj cen energií, nebo práce s daty v kybernetickém prostoru. Diskusi moderoval [Martin Tuček](#), auditní partner BDO.

BDO ROZŠÍŘUJE SPOLUPRÁCI S MICROSOFT V OBLASTI BEZPEČNOSTI A DIGITÁLNÍ TRANSFORMACE

DORA je stěžejní iniciativou EU v oblasti digitální provozní a kybernetické odolnosti v sektoru FINANCIALSERVICES. Účelem je posílit odolnost institucí vůči digitálním hrozbám, které se budou dynamicky vyvíjet, a minimalizovat zranitelnost obchodních modelů. Nařízení bylo vydáno v lednu 2023 s tím, že firmy budou mít dva roky na to, aby se mu přizpůsobily. Jeho znění je zatím však poměrně obecné. Uprášení se plánuje v průběhu ledna až července 2024. Proč a jak by se finanční instituce měly začít na nařízení připravovat již dnes? Užitečné informace najdete v příložené publikaci [ZDE](#). Máte k této problematice konkrétní dotazy? Odpovědi vám pomůže najít [Libor Šrám](#), [Tomáš Kubiček](#) nebo [Martin Hořícký](#) z týmu BDO digital.

BDO SLAVÍ 60. VÝROČÍ ZALOŽENÍ GLOBÁLNÍ ORGANIZACE

Oslavili jsme 60. výročí založení globální organizace [BDO International](#). 2. prosince 1963 se v Londýně sešli zástupci pěti auditorských a poradenských firem z Velké Británie, USA, Kanady, Nizozemska a Německa a svými podpisy zpečetili vznik Binder Seidman International Group. Od roku 1973 působí tato organizace po celém světě pod názvem [BDO](#). Blahopřejeme více než 110 000 kolegům ve 164 zemích světa, kteří jsou součástí dnešní sítě nezávislých poradenských společností a spoluvytváří tak značku [BDO](#).

ÚSPĚŠNĚ DOKONČENÁ AKVIZICE FIRMY HIRSCH SERVO GROUP

Při akvizici společnosti R E N O S T A V jsme kupující straně poskytli služby finanční a daňové due diligence. Za finance tým vedl [Milan Svoboda](#) a [Radek Lesák](#), za daně [Tomáš Klíma](#) a Michal Proks. Gratulujeme HIRSCH Servo Group k úspěšně dokončené akvizici a přejeme mnoho obchodních úspěchů oběma společnostem!